

ἀναπαύεται πρὸς τὸν ἦχον τῶν κυμάτων; Ἡ σκιά του δὲν ἔπρεπε νὰ εἶνε πάντοτε παρούσα εἰς τοὺς τόσους ἐκείνους μάρτυρας τοῦ θριάμβου του; Ὁ ἐλευθερωτὴς δὲν ἔπρεπεν εἰς παρηγορίαν νὰ εἶναι θεατὴς τοῦ τόπου τῆς νίκης του; Ἄλλ' εἴτε ἐτέθη τῷ ὄντι ἐν τῷ μνημείῳ ἐκείνῳ εἴτε μὴ, εἴτε ἐσκέπασάν ποτε τὰ μάρμαρα ἐκείνα τὸ λείψανόν του εἴτε μὴ, πᾶσα τάχα πνοή τῶν ἀνέμων δὲν διηγεῖται ἀληθῶς πρὸς τὴν ἀκτὴν τὸ ὄνομά του; τὸ φάντασμά του δὲν ἐπιφαίνεται ἐπὶ τῶν ἐρειπίων; Οἱ ψυχρῶς συζητοῦντες περὶ τῶν τοιούτων ἄς νομίζωσιν, ἂν θέλωσιν, ὅτι τὸ μνημεῖον ἐκεῖνο εἶναι ἀγνώστου τάφος, ἀδιάφορον ὁ Θεμιστοκλῆς εἶναι παρὼν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ἣτις βλέπει τὴν Σαλαμίνα.

Σ.

("Ἐπεταὶ τὸ τέλος).

Ο ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ἰουλίου Κλαρετῆ.—Μετάφρασις Χ. Α.

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.

ΣΤ'.

Ἡ ἐορτὴ τοῦ προστάτου ἀγίου τοῦ Σαλλύ πανηγυρίζεται τὴν πρώτην Κυριακὴν τοῦ Ἰουλίου, ὀκτῶ ἡμέρας πρὸ τῆς ἐορτῆς τοῦ Δαμμαριλέ-Λύς, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν Κυριακὴν ἡ κυρία Ἐρβλαὶ παρουσίαζε τὸν διάδοχον τοῦ Μεδερίκου Σαρβέ πρὸς τοὺς προσκεκλημένους τῆς. Ὁ ταγματάρχης, ὃν ὁ Σαρβέ ὠδήγει νῦν μετὰ σπουδῆς εἰς Σαλλύ, ἔμελλε λοιπὸν νὰ εὕρῃ διὰ τὰ πρῶτά του ρητορικὰ γυμνάσματα τοὺς χιλιούς περίπου κατοίκους τῆς κώμης ἐν εὐωχίᾳ διατελοῦντας, παρεκτός αὐτῶν δὲ καὶ ἄλλους συρρέουσιν ἐκ Βαρβιζῶν καὶ Δαμμαρι πρὸς τούτοις καὶ ἐκ τῶν χωριδίων τοῦ Λύς καὶ τῆς Βόσθης. Ἡ εὐκαιρία ἦτο καλὴ ὅπως ἐπιδειχθῆ εἰς τοὺς ἐκλογεῖς ὁ τὴν προτερῆσαν ἐκλεχθεὶς ὑποψήφιος. Τὴν ἐπαύριον θὰ μετέβαινον νὰ ἐπισκεφθῶσι τὰ λατομεῖα καὶ ἔπειτα τὰ πλινθοποιεῖα τοῦ παλαιοῦ οἴκου Σαρβέ καὶ Γύος. Ἄλλ' ἐκεῖ ὁ Βερδιέ θὰ μετέβαινε μόνος, ἐπειδὴ ὁ Σαρβέ δὲν ἤθελε νὰ φανῆ ὅτι ἐπιβάλλει ἐπίσημον ὑποψήφιον εἰς τοὺς παλαιούς του ἐργάτας. Ἐν τούτῳ εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν των ὅλην τὴν ἡμέραν ὅπως περιέλθωσι μεταξύ τοῦ συνηθροισμένου εἰς Σαλλύ πλήθους τῶν γεωργῶν ἢ ἐργατῶν, μικρῶν οἰκοκυραίων, μαθητευομένων εἰς Βαρβιζῶν, ἐλθόντων ἐν πάσῃ εὐθυμίᾳ μὲ τοὺς ἐργατικούς των χιτῶνας καὶ τὰ περισφύριά των ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ χορεύουσιν ὁμοῦ μὲ τὰς εὐειδεῖς νεανίδας εἰς τὸν χορὸν Μερσιόλ. Χωρὶς νὰ λο-

γαριάσωμεν τὴν ὁμήγυριν, τὴν μεγάλην ἐκλογικὴν ὁμήγυριν!..

Ἐντὸς τοῦ ὀχήματος προτοῦ νὰ φθάσωσιν εἰς Σαλλύ, ὁ Σαρβέ καὶ ὁ Βερδιέ συνωμίλου ὀλίγον· ὁ μὲν γερουσιαστὴς ἐλαφρῶς λικνιζόμενος ὑπὸ τοῦ κράτους τῶν τροχῶν ἐκοιμάτο σχεδὸν νεναρκωμένος ἐκ τῆς πέψεως· ὁ δὲ Βερδιέ παρετήρει διὰ τῆς θυρίδος τὸ δάσος, τοῦ ὁποῦ ἡ ἔκτασις ἤρχιζεν ἐκείθεν, δάσος καταπράσινον ζωροῦ πρασίνου χρώματος, μὲ ἐρείκας φυομένας πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δρυῶν.

Ὁ ταλαίπωρος ταγματάρχης διετέλει νῦν ἀληθῶς ὑπὸ τὸ κράτος φόβων, οὐς οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχε γνωρίσει. Ἦτο ὑποψήφιος! Τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ τοῦ ἐφαίνοτο ἐξαίφνης πολὺ περισσότερον ἐπίφοβον παρ' ὅσον ἐνόμιζε πρότερον καὶ ἐσυλλογίζετο μετὰ τρόμου τί ἐζήτει αὐτὸς ἐκεῖ, εἰς ἐκείνην τὴν ὁδόν, ἐντὸς ἐκείνης τῆς ἀμάξης, ἣτις εἶχε σταματήσῃ πρὸ ὀλίγου εἰς Δαμμαρι, ὅπου ὑπέστη τὴν πρώτην δοκιμασίαν τοῦ ἐπαγγέλματός του.

Ναί, πρὸς στιγμὴν ὁ δυστυχὴς ταγματάρχης ἠναγκάσθη νὰ πῆ ὁμοῦ μὲ τοὺς λιθοτόμους ἐντὸς πνευματοπωλείου ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Δημαρχείου φρικτὴν ρακὴν, ἣτις ὀλίγον ἔλειψε νὰ τοῦ καταστρέψῃ τὸ στόμα. Καὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ μορφάσῃ! Ἐκέρνα ἢ ἐπιτροπὴ τῶν λιθοτόμων! Ὁ Μεδερίκος Σαρβέ ἀνησύχησεν ὀλίγον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ ταγματάρχης ὀλίγον ἔλειψε νὰ πτύσῃ τὸ ποτόν· ἀλλ' εὐτυχῶς κατέπιε γενναίως τὸ δηλητήριο: «Εἶνε καὶ αὕτη ἡ ρακὴ μίᾳ ἀπὸ τὰς δοκιμασίας τῆς ἐκλογῆς, αἶ, ταγματάρχα;» εἶπε τότε ὁ Αἰμίλιος Δυκάς κρυφίως εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Βερδιέ. Εὐτυχῶς ὁ Γκενώ, ὅστις εἶχεν τὸν στόμαχον ἰσχυρόν καθὼς καὶ ὁ Καπποᾶ ἐκένωσαν ἐντελῶς τὰ ποτήριά των, εἰς δὲ τῶν λιθοτόμων, πρῶτον ζουάθος, παρεκίνησεν τοὺς συντρόφους του νὰ κραυγάσωσι μεγαλοφώνως «Ζήτω ὁ ταγματάρχης!» διακηρύττων ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ὁ Γκαρούς ἦτο τελειωμένος!.. «ὦ! κατὰ τὸ τρίτον κάτω!..»

Ὁ Γκαρούς; Ναί, μάλιστα! ὁ Γκαρούς, ὁ διάσημος Γκαρούς, ὁ ἔξαλλος ὑποψήφιος, ὁ σκληροτραχὴλος, ὁ ἄγριος! Ὁ Βερδιέ ἔμελλε νὰ τὸν ἴδῃ εἰς Σαλλύ, ὅπου ἐπεδεικνύετο, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ τὸν συνήντα πάλιν εἰς Δαμμαρι, εἰς τὸ καφενεῖον τῆς Ἀστραπῆς, εἰς μίαν ἄλλην ὁμήγυριν γινομένην πρὸς ἀντίπραξιν. Ἐκεῖ θὰ ἐφαίνοτο ὁ ταγματάρχης!

— Ὅθι τὸν συντρίψετε τὸν Γκαρούς, αἶ ταγματάρχα; ἔλεγεν ὁ Σαρβέ ἀφυπνιζόμενος ἐνῶ ἡ ἀμαξά ἐπλησίαζεν εἰς τὸ Σαλλύ. «Ὅχι ὅτι εἶνε ἐπικίνδυνον αὐτὸ τὸ κτήνος· εἶνε ἀστεῖος μάλιστα μὲ ταῖς φωνάρας του καὶ μὲ τὰ παχιά του λόγια καὶ θὰ μὲ διεσκέδαζεν, ἂν ἡμ-

πορούσε κανείς νά διασκεδάσῃ μὲ τὸν κοινὸν κίνδυνον! . . . Ἄλλὰ τέλος πάντων πρέπει νά τὸν κατασυντρίψετε· ἔχετε καθῆκον· αὐρίον θὰ τὸ κάμετε, αἱ, ταγματάρχα; Καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἀκόμη, ἂν τὸν συναντήσωμεν εἰς τὴν ἐκλογικὴν ἐπιτήρησιν!

— Θὰ κάμω ὅ,τι ἤμπορέσω, ἀπῆντα ὁ Βερδιέ μετὰ τόνου ἤδη κεκμηχότος.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ ὄνομα τοῦ Γκαρούς ἐπανήρξατο ἀπὸ τοῦ προγεύματος εἰς πᾶσαν συνομιλίαν, ὁ στρατιωτικὸς ἠρώτησε μετὰ τινὰς στιγμᾶς·

— Ἄλλὰ τέλος πάντων τί πρᾶγμα εἶν' αὐτὸς ὁ Γκαρούς;

— Ἄ! καὶ ποῖος εἰςεύρει; εἶπεν ὁ Σαρβέ ἀποσιῶν τὸν ὕπνον τὸν ἐπιφέροντα αὐτῷ συμφορῆσιν. Εἶνε ὅπως δῆποτε ἕνας τύπος. Εἶνε κτηματίας μετημφισμένους διὰ τῆς δορᾶς πεινασμένου. Δὲν εἰςεύρω ποῖος τὸν ἀπεκάλεσε Ταρτούφον τῆς ἐξοχῆς. Τὸ παρωνύμιον εἶνε ἐπιτυχές.

Καὶ μὲ τὸ ἀποφθεγματικὸν του ὕφος ὁ γεροισιαστὴς παρέστησε τότε πρὸς τὸν Βερδιέ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνδρός, καθ' οὗ ἔμελλε ν' ἀγωνισθῇ ὁ ὑποψήφιος. Ὁ στρατιωτικὸς ἀπεγύμνου ὅπως ἠδύνατο κάλλιον ἐκ τῆς ἐμφάσεως τοῦ ὕφους δι' ἧς περιεβάλλοντο, τὰς πληροφορίες, ἃς παρείχεν αὐτῷ ὁ Σαρβέ, διὰ μέσου δὲ τῆς φρασεολογίας τοῦ πολιτικοῦ ἤρχιζε νά διαφαίνηται εὐκρινῶς ὁ τύπος.

Ὁ Γκαρούς ὅστις δὲν κατόκει μακρὰν τοῦ Σαρβέ μετὰξὺ Μελὲν καὶ Δαμμαρὶ διῆγε τὸν ἄνετον βίον μικρεμπόρου πλουτήσαντος καὶ ἀποσυρθέντος ἐκ τοῦ ἔργου του. Εὐσαρκος καὶ ρωμαλέος, φιλόγελως, καὶ τοι ὁ γέλως του εἰς ὃν ἤθελε ν' ἀποδώσῃ ἄκακον ἀφέλειαν ἀντήχει βαρὺς, περιέφερον εἰς τοὺς ἀγροὺς τὰ εὐρωστὰ νῶτά του καὶ τὴν καλῶς τρεφομένην γαστέρα του. Οὐδεὶς ἤθελεν ἀναγνωρίσει ἐν τῷ εὐσαρκῷ εἰκὼν ἀέργου καὶ ἀδολέσχου τὸν πρῶτον ἐπαναστάτην, ὅστις διεδραμάτιζε πρόσωπον δημαγωγῶν ἐν τῷ φουρῷ τῆς παρισινῆς Κοινοῦτητος τοῦ 71 καὶ ἐθορύβει εἰς τὰς δημοσίας ἐπιτηδεύσεις μετὰ τὴν βροντώδη φωνήν του. Ἐπιφοβος κατὰ τὰς ὄρας τοῦ θριάμβου, ὑπῆρξεν ἔμφρων κατὰ τὴν ὄραν τοῦ κινδύνου· ἔπειτα σὺν τῇ παρόδῳ τῶν ἐτῶν ὁ Γκαρούς ἐπαχύνθη καὶ τώρα εἶχε προσόδους. Μερικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ χρηματιστήριον γενόμεναι ἐπὶ πιστώσει κατ' ἀρχὰς καὶ καλῶς διεξαχθεῖσαι, κερδοσκοπία χωρικοῦ κανούργου ἐπὶ ἀγορᾶς κτημάτων, τὸν ἔκαμαν νά προσδεύσῃ. Ἐχόνδραινεν καὶ ἠὺδαιμόνει. Εἶχε παλαιὸν κρασί Μεδώκ εἰς τὸ οἰνωρὰν του, ὄρνιθας παχείας εἰς τὸ τραπέζι του, γλυκίσματα φυλαγμένα εἰς τὰ ἐρμάρια του διὰ τὰ μικρὰ του δόντια γέροντος πεινασμένου, καὶ ἠὺχαριστῆτο νά ζῆ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγροτῶν, οἵτινες

ἐγίνωσκον ἐξ αὐτοῦ μόνον τὴν ιδιότητά του ὡς παλαιοῦ ἐπαναστάτου καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ ριζοσπαστισμοῦ φωνασκίας του καὶ δὲν ἠδύναντο νά ζήτησῃ λόγον παρ' αὐτοῦ διὰ τὰς προτέρας του ἐπονειδίστους πράξεις.

Τὸν ἐφοβοῦντο εἰς Μελὲν, καὶ τοι πρᾶγματι δὲν ἦτο ποσῶς ἐπιφοβος. Αἱ ἀδιάκοποι βροντώδεις φωνασκίαι του ἐνεποίουν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀχροατὰς ὅλων τῶν καπηλείων τοῦ Δαμμαρὶ καὶ τοῦ Σαλλύ. Ὁ Γκαρούς, ὅστις δὲν ἦτο ὑπερήφανος, καίπερ πλουτήσας, ἔτρωγε καὶ ἔπινε γερά, καὶ ἐξελαμβάνετο ὡς ἔχων καλὸν στομάχι, δυνατὰ χέρια καὶ γενναϊότητα. Ὡ! ὁ Βοσσουέ ἐκεῖνος τοῦ ὄχλου μὲ τὴν χονδρὴν καὶ εὐήχον φωνήν του, τὴν ὁποίαν ἐνέτεινεν ὅσον τὸ δυνατόν ὡς πλάνης αἰοδός, τὰ ἐψαλλεν ὅπως ἐχρειάζετο εἰς τοὺς εὐπόρους ἀστους καὶ εἰς τοὺς πυργωδεσπότας! Δὲν ἐμάσσα τοὺς λόγους του, ὄχι! τοὺς ἔλεγε στρογγυλοὺς κατὰ πρόσωπον τῶν ἀριστοκρατῶν. Εἰς τὸν ἐπαναστάτην ἐκεῖνον τὸν ἀπαγγέλλοντα ἐμφαντικὰς φράσεις μίσους, ἐνυπῆρχε κάτι χειρότερον τοῦ ἠὺχαριστημένου οἰκοκύρη· ὑπεκρύπτετο ἐν αὐτῷ ὁ σκύλος ὁ χορτασμένος, ὅστις ἐξακολουθεῖ νά δεικνύη τοὺς ὀδόντας καὶ νά προσποιῆται τὸν ἄγριον λύκον πρὸς τοὺς πεινασμένους σκύλους, διὰ νά μὴ ἔλθουν νά τοῦ διαφιλονεικήσουν τὸ πολύτιμον κομμάτι του. Ἄστὸς καθ' ὅλα ὁ Γκαρούς, ἐν τῇ περιβολῇ του, ἐν τῇ ρεδιγχοῦτα του, ἐν τῷ λαϊμοδέτῃ του, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ αὐτοῦ ὡς ἄριστος συμβολαιογράφος χωρίου, ἦτο ἔτι μᾶλλον ἄστὸς ὡς πρὸς τὴν φιλοκέρδειαν, ὡς πρὸς τὴν ἀπληστοναλταρῆαν, ἢν ἔτρεφε πρὸς τὸ πουργί του, πρὸς τὰ κτήματα, ἅτινα εἶχεν ἀγοράσει, πρὸς τοὺς λίθους τῆς ἐπαύλεώς του—διότι ὁ Γκαρούς εἶχε καὶ ἐπαυλιν—ἦτο ἄστὸς ὡς πρὸς τὸν ἐνδόμυχον τρόμον ὃν ἠσθάνετο πρὸς τὴν ἐπανάστασιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔλεγε δῆθεν ὅτι ὑπεκίνει καὶ τὴν ὁποίαν ἔτρεμεν ὡς ιδιοκτῆτης μήπως ἴδῃ πρᾶγματι ἡμέραν τινὰ ἐκρηγνυμένην. Ἦτο ἄστὸς μέχρι μυελοῦ ὀστέων καὶ ἐν ἐποχῇ ἀντιδράσεως ἂν ἤθελον τοῦ προτείνει νά γείνη κανδηλανάπτης ὅπως διασώσῃ τὰς μετοχὰς, ἃς εἶχε θέσει κατὰ μέρος, ὁ Γκαρούς θ' ἀπῆντα:

— Γίνομαι κανδηλανάπτης!

Καὶ θὰ παρηκολούθει τὰς λιτανεῖας.

Ὁ ταγματάρχης ἠεροῦτο· καὶ ἐνῶ ὁ Σαρβέ ἀνέλυεν αὐτῷ τὸν χαρακτήρα τοῦ ἀτόμου ἐκεῖνου, ὁ Βερδιέ ἐσυλλογίζετο ὅτι εὐχερῶς καταβάλλονται οἱ τοιοῦτου εἶδους παράφοροι, καὶ μολοντί δὲν ἦτο εὐγλωττος ὀριστικῶς πλέον δὲν ἐφοβεῖτο τὸν Γκαρούς.

— Ἐκατάλαβα τώρα τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος, εἶπεν. Εἰς τὸ σύνταγμα τοὺς λέγομεν αὐτοὺς κολοκύνθας μουσικὰς. Κάμνουν πολὺν θόρυβον ἀλλὰ ἀπὸ μέσα εἶνε κούφια!

Ὁ Σαρβὲ προσέθηκε τότε ὅτι ὁ Γκαρούς συναισθανόμενος τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τύπου ἔδρυσεν ἐσχάτως μίαν ἐγχώριον ἐφημερίδα, τὴν *Ἐργελιν* τοῦ *Μελέρ* συντασσομένην παρά τινος ἐφημεριδογράφου ἐλθόντος ἐκ Παρισίων, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε κρατερῶς ν' ἀγωνισθῶσιν.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ Βερδιέ.

— Χειρίζεσθε τὸν κάλαμον εὐκόλως, αἶ, ταγματάρχα; Ἐγράψατε βιβλία;

— Βιβλία ἐπιστημονικά, ὄχι ἄρθρα διαπληκτισμῶν.

— Δὲν πειράζει! Τὸ ἴδιον πράγμα εἶν' ἐπάνω κάτω... Ἐπειτα τί εἶνε τάχα οἱ δημοσιογράφοι;... Τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ μὴ προσέχη κανεὶς καθόλου εἰς ὅ,τι γράφουν!.. Ἄνθρωποι ξυπόλυτοι, οἱ ὁποιοὶ ζητοῦν τὰ χρήματά μας ἢ τὰς θέσεις μας!.. Αἱ ἐφημερίδες δὲν εἶνε χρήσιμοι εἰς ἄλλο τι παρὰ νὰ δημοσιεύωμεν εἰς αὐτὰς τὰς πολιτικὰς μας δοξασίας. Καὶ τότε ἀκόμη μάλιστα ἡμπορεῖ ν' ἀποφύγωμεν τὰς ἐκδουλεύσεις των, διότι ἔχομεν τὰ τοιχοκολλημένα προγράμματα!

Αἱ οἰκίαι τοῦ Σαλλύ διεκρίνοντο ἤδη ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς ὁδοῦ. Ὁ Βερδιέ ἠσθάνθη τότε ἐλαφρὸν ῥίγος ἀναλογιζόμενος ὅτι ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους ἐκεῖ μέχρι τῆς ἐσπέρας ἔπρεπε νὰ περιέρχεται, νὰ ὀμιλῇ, ν' ἀνταλλάσῃ χειραφίαις, νὰ συζητῇ, νὰ συμπίνῃ, νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν κάμινον τῆς πολιτικῆς ὀμηγύρεως. Ἀλλὰ τί νὰ γείνη!.. Ἀφοῦ ἦτο ἀνάγκη!.. «Ἐμπρός, ὁ κύβος ἐρρίφθη!»

Τὰ δύο ξενοδοχεῖα τοῦ Σαλλύ, τὸ τοῦ *Λευκοῦ* *Ἰππου* καὶ τὸ τοῦ *Χρυσοῦ Λέοντος* διεφιλονείκουν τοὺς ὑποψήφιους. Ὁ Γκαρούς εἶχε προγευματίσει εἰς τὸν *Λευκὸν Ἰππον*. Ἡ ὀμηγύρις κατόπιν θὰ συνήρχετο ἐλλείψει χώρου καταλληλοτέρου εἰς τὸ εὐρύχωρον ἐργαστήριον ἀμερικανοῦ τινος ζωγράφου, εἶδος αἰθούσης μεγάλης διὰ θεάματα, νεωστὶ κτισθὲν πλησίον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἦτο ἔδαφος οὐδέτερον τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖνο, εἰς ὃ ἄπας ὁ πληθυσμὸς τοῦ Σαλλύ ἠδύνατο νὰ περιληφθῇ ἀνέτως.

Οἱ προσκεκλημένοι τῆς κυρίας Ἐρβλαὶ κατήλθον τῆς ἀμάξης, ἀφοῦ πρότερον ὁ Αἰμίλιος Δυκάς ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ πλήθους τὸ βλέμμα τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἐνδιαφερομένου νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς μελλούσης νὰ διασκευασθῇ ἐκλογικῆς ζήτησης.

Ἐπῆρχε περίξ ὀλίγων ὑπαιθρίων παρατηγμάτων, ἐνὸς περιβόλου σκοποβολῆς κατὰ πλαγῶν καὶ ἐνὸς πωλητηρίου ὀπτολαγάνων πληθὸς ἀρκετὰ πυκνόν, παραμερίσαν πρὸ τῆς ἀμάξης τοῦ γερουσιαστοῦ *Μεδερίκου Σαρβέ*. Ἦτο γνωστὸν εἰς Σαλλύ ὅτι ἐντὸς τῆς ἀμάξης του εὐρίσκετο εἰς ὑποψήφιός καὶ πάντες φυσικῶ τῶ

λόγῳ συνηθροίσθησαν παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ξενοδοχείου τοῦ *Χρυσοῦ Λέοντος*.

Ὁ Αἰμίλιος Δυκάς παρακολουθῶν τὸν Γκαρού καὶ τὸν Καπποά, οἵτινες περιήρχοντο τῆδε κακεῖσε διανεμόντες χαιρετισμούς καὶ χειραφίαις, παρετήρει τὰ πάντα καὶ τὰ ἐσπούδαζεν ὡς νὰ ἐλάμβανε σημειώσεις. Διέγνωσεν ἀμέσως τίνα ἐντύπωσιν παρήγαγεν ὁ Βερδιέ. Μὲ τὴν στενὴν του ρεδιγκόταν κομβωμένην ὁ ὑποψήφιός ἐφαίνετο πολὺ ἰσχνός. Ἡ διανοητικὴ ἀξία κατὰ τὸν λαόν πρέπει νὰ εἶνε εὐρύτερος· ἡ ρωμαλέα κατασκευὴ προσθέτει κύρος.

Πολλοὶ ἤδη ἦσαν οἱ ἐκπληττόμενοι μεταξὺ τῶν κατοίκων τοῦ Σαλλύ· μὲ ὄλον του τὸν μύστακα καὶ τὴν ταινίαν τοῦ παρασήμου, εὕρισκον τὸν ταγματάρχην ὡς ἔχοντα τὸ παράστημα πολὺ πενιχρὸν μὲ ἐκεῖνο τὸ στῆθός του τὸ ἰσχνόν καὶ τὰς ἀσθενικὰς κνήμας του. Λίαν εὐτυχῶς διὰ τὴν ἠθικὴν ἐντύπωσιν, ἀνὴρ τις ὑψηλοῦ ἀναστήματος, εὐπρεπὲς ἐνδεδυμένος ἐξῆλθε τοῦ πλήθους, ἀφείλε τὸν στρογγύλον μαλακὸν πῖλόν του, ἀποκαλύψας τὸ φαλακρὸν κρανίον του καὶ φέρων τὴν παλάμην τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς του κεκυρτωμένην ὑπὸ τύλων, στρατιωτικῶς εἰς τὸ μέτωπον, εἶπεν ὑψηλοφώνως.

— Χαίρετε, ταγματάρχα μου!

Τότε τὸ πρόσωπον τοῦ Βερδιέ ἐξήστραψεν. Ἄνεγνώρισε τὸν Φουρνερέλ, πρῶτον λοχίαν εἰς τὸ ἔβδομον σύνταγμα τοῦ πυροβολικοῦ, ἕνα ἐξ ἐκείνων μεθ' ὧν εἶχε κατέλθει ἄλλοτε εἰς τὸ ὄρυχεῖον τοῦ *Μεὸν* διὰ τὴν διάσωσιν τῶν ἐργατῶν.

— Ἄ! καλέ μου Φουρνερέλ!.. τί εὐχαρίστησις!..

Καὶ ἔσφιγξαν τὰς χεῖρας ἀλλήλων, ὁ Βερδιέ χαιρόμενος πολὺ, ὁ δὲ λιθοτόμος ὑπερηφανευόμενος διὰ τὴν τιμὴν. Εἶτα ἐνώπιον ὄλου ἐκείνου τοῦ πλήθους ὁ ἐργάτης καὶ ὁ ταγματάρχης ἤρχισαν νὰ συνομιλῶσιν ὡς παλαιοὶ γνώριμοι καὶ σύντροφοι ἐν κινδύνῳ, τὸ δὲ πλήθος εὕρισκε τὸ τοιοῦτον πολὺ καλὸν καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ ὅτι ὁ ταγματάρχης δὲν ἦτο καθόλου ὑπερήφανος.

Ὁ Βερδιέ ἐδέχθη νὰ συμπῆν μετὰ τοῦ παλαιοῦ του στρατιώτου. «Πάλιν!.. ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Δυκάς· ὦ! μὰ θὰ εἶνε ἄρρωστος ἀφεύκτως ἀπόψε!..» Εἰσῆλθον εἰς τὸν *Λευκὸν Ἰππον*, ἐντὸς μεγάλης αἰθούσης, κοσμουμένης ὑπὸ ἰχνογραφῶν καὶ σχεδιογραφημάτων κρεμασμένων ἐκ τῶν τοίχων, ὅπου ἐφλυάρουν καπνίζοντες τινὲς τῶν ἐλθόντων χάριν τῆς ἐορτῆς. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀναγνωρίσαντες τὸν γερουσιαστὴν Σαρβὲ ἠγέρθησαν χαιρετίζοντες. Ἦσαν πλινθοποιοὶ ὑποκλινόμενοι ἐνώπιον τοῦ ἀρχαίου κυρίου των καὶ παρατηροῦντες ὑπόδρα τὸν ὑποψήφιον.

— Λοιπόν, Φουρνερέλ, ἠρώτησεν ὁ Βερδιέ ἀφοῦ ἐκαθέσθησαν, πῶς πηγαίνομεν;

— Περὶ τῆς υγιείας μ' ἐρωτᾷς ἢ περὶ τῆς ἐκλογῆς; Ἄν πρόκειται περὶ τῆς υγιείας, πηγαίνομεν καλά, εὐχαριστῶ, ταγματάρχα μου! Τὸ δισάκκι μου εἶνε γερὸ ἀκόμη... Ἄν πρόκειται περὶ τῆς ἐκλογῆς, δὲν πηγαίνομεν ἄσχημα, με' ὅλους τοὺς φωνακλάδες καὶ τὴν ψευτιά πού ἔβγαλαν.

— Τί ψευτιά; εἶπεν ὁ Σαρβέ.

— Ἐκείνην πού ἔχει ὁ *Ἐρχελευς τοῦ Μελέν*, κύριε γερουσιαστά!... Ἐχῶσαν αὐτὸν τὸν διαβουλευμένον *Ἐρχελευν* εἰς τὴν τσέπην ὄλου τοῦ κόσμου... Αὐτὸς ὁ Πονίς... τὸν ξεύρετε καλά, κύριε ταγματάρχα, τὸν Πονίς, ἐκεῖνος ὅπου εἰς τὸ σύνταγμα ἀδιάκοπα ἔμπαινε εἰς τὸ φρέσκο, ναί! ὁ Πονίς...

— Τὸν ἐνθυμοῦμαι καλά τὸν Πονίς!... μάλιστα!., λοιπὸν τί ἔκαμεν ὁ Πονίς;

— Αὐτὸ τὸ κτῆνος, ταγματάρχα μου, ἀνέλαβε νὰ μοιράσῃ... εἰς τὸ βρόντο... χάρισμα σὰν νὰ 'πούμε... αὐτὴν τὴν διαβολοεφημερίδα, ὅπου μοῦ ἤρξατο ὄρεξις νὰ τὸν ἀρχίσω σταῖς γροθιαῖς διὰ νὰ τὸν ἀνγκάσω νὰ τὴν καταπιῇ!...

— Μὴ τὸ κάμης αὐτό, Φουρνερέλ, εἶπε διακόπτων ὁ γερουσιαστῆς Σαρβέ. Μὴ ἔριδας, φίλε μου! πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὰς βιαιοπραγίας εἰς τοὺς ἀντιπάλους μας. Ὁ σεβόμενος ἑαυτὸν περιφρονεῖ τοὺς ἀντιπάλους του.

— Τότε λοιπὸν πρέπει νὰ στρέφωμεν καὶ τὸ ἄλλο μάγουλον ὅταν μᾶς ραπίζουν! εἶπεν ὁ λιθοτόμος με' ἦθος παλαιοῦ στρατιώτου.

Ὅταν μᾶς ραπίζουν! Ὁ Βερδιέ ἀνεσκήρτησε σχεδὸν ἀκούσας τὴν λέξιν ταύτην καὶ κατέστη πελιδνός. Ἠρώτησε τί περιεῖχεν ἡ ἐφημερίς τοῦ Γκαρούς.

— Τίποτε!.. ἀνοησίας!.. Ἐνα μῦθον βλακώδη... Ἐρωτοῦν τάχα, διὰ νὰ πειράξουν τὸν κύριον ταγματάρχην, ἂν ὁ κ. Βερδιέ, ὑποψήφιος τοῦ κόμματος τῶν καιροσκοπῶν, εἶνε αὐτὸς ὁ ἴδιος Βερδιέ, ὅστις λοχαγὸς ὢν, παρεπέμφθη καὶ ἐδικάσθη ἀπὸ τὸ στρατοδικεῖον εἰς Γκέλμαν διὰ παραλόγους φορολογίας τῶν Ἀράβων... Βρωμερὰ πράγματα!... Καὶ τί βλακία!.. ἀφοῦ ὁ ταγματάρχης, καὶ τοῦτο τὸ γνωρίζω ἐγὼ καλά, ποτὲ δὲν ὑπηρετήσεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν!.. ποτὲ!..

Ὁ Βερδιέ ὠχρότατος ἠθέλησεν ἐν τούτοις νὰ μάθη ποῖος ἦτο ὁ δημοσιεύσας εἰς ἐφημερίδα τοιαύτην συκοφαντίαν.

— Δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν αὐτά, εἶπεν ὁ μικρὸσωμος συμβόλαιος Καπποά· αἱ ὕβρεις τῶν ἀντιπάλων εἶνε βόρβορος, ὅστις δὲν κηλιδώνει. Μίαν με' τὴν ψήκτραν καὶ δὲν μένει κανὲν ἴχνος πλέον! Ἐπειτα ποῖος τάχα διαβάζει τὸν *Ἐρχελευν*;

— ὦ! ὡς πρὸς αὐτό, κύριε Καπποά, ἀνέ-

κραξεν ὁ Φουρνερέλ, δὲν ἔχεις δίκαιον τὸν διαβάζει ὄλος ὁ κόσμος. Δὲν ἤμπορῶ κ' ἐγὼ νὰ καταλάβω πού στὸ διάβολο βρῖσκουν τὰ χρήματα. Ὁ Πονίς ἔχει μοιράσει ὡς τῶρα σωροὺς ὀλοκλήρους τῆς ἐφημερίδος των!

— Πού εἶνε ὁ Πονίς; ἠρώτησεν ὁ ταγματάρχης.

— Εἰς τὸ πανηγύρι, εἰς τὸν *Χρυσοῦν Λέοντα*, κάπου ἐκεῖ. Ἡ θὰ χωνεύῃ τὸ κρασί πού ἔπιε σὲ καμμιά γωνιά. Καὶ δὲν εἶνε κανένας κουρελιάρης, ὁ Πονίς, σημειώσατε· δὲν εἶνε κανένας τιποτένιος. Εἶνε καὶ αὐτὸς νοικοκύρης σὰν κάθε ἄλλον!

— Ἄλλως τε, συνεπέρανε φιλοσοφικῶς ὁ Αἰμίλιος Δυκάς, μήπως ὑπάρχουν τιποτένιοι εἰς τὴν πολιτικὴν;

Ὁ Βερδιέ κατείχετο νῦν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ μιᾶς μόνης ιδέας, νὰ συναντήσῃ τὸν Πονίς. Ἐφαίνετο αὐτῷ ἀκατάληπτον πῶς εἰς παλαιὸς του στρατιώτης, ὑπηρετήσας ὑπ' αὐτὸν ὅπως ὁ Φουρνερέλ ἠδύνατο νὰ γείνη διανομὴς τῶν ἀνοήτων συκοφαντιῶν τοῦ Γκαρούς καὶ συτροφίας.

— Ἄλλά, εἶπεν ὁ Δυκάς, δὲν εἶνε πλέον στρατιώτης ὁ Πονίς, εἶνε ἐκλογεὺς.

— Νὰ εἶνε τάχα ἐκλογεὺς; ἀπήντησεν ὁ Φουρνερέλ κενῶν τὸ ποτήριόν του.

Ἐξῆλθον τοῦ καπηλείου. Ἐπρεπε νὰ περιέλθωσι μεταξὺ τῶν ὀμίλων, νὰ προσηλυτισῶσι, νὰ κερδήσωσι ψήφους διὰ μιᾶς λέξεως ἐπικαίρως λεγομένης, διὰ μιᾶς χειραψίας, δι' ἐνὸς νεύματος, δι' ἐνὸς φιλοφρονήματος. Ὁ Σαρβέ καὶ ὁ Βερδιέ ἔχαιρον βλέποντες τὸν δραστήριον ζῆλον τοῦ Καπποά, ὅστις περιερχόμενος καὶ πλησιάζων τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον ἔλεγε:

— Δὲν ἔχει ἴσως ἐξωτερικὸν ἐπιβάλλον, ἀλλὰ εἶνε ἀνθρωπος ἀξίας. Κυττάξατε τὸ παράσημόν του.

Καὶ ὁ συμβολαιογράφος ἐψιθύριζεν ἐκ διαλλειμμάτων εἰς τὸ οὖς τοῦ Βερδιέ:

— Δυστυχῶς δὲν ἔχομεν ἀκόμη τὴν κατὰ νομὸς ἐκλογὴν... Θὰ τὴν ἀποκτήσωμεν καὶ αὐτὴν, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ πρέπει νὰ κοπιήσῃτε ἀτομικῶς!... Ἐμπρός λοιπὸν!.. ἔμπρός!.. ἔμπρός!..

Καὶ τὸν ἐξώθει πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς ὡς κύνα ἀγύμναστον πρὸς τὸ θήραμα.

Ὁ ταλαίπωρος ταγματάρχης ἠσθάνετο τὸν λάρυγγά του ἀγχώμενον σχεδὸν ὀσάκις ἐπρόκειτο ν' ἀποταθῇ δι' ἐγκαρδίον χαίρετισμοῦ πρὸς τοὺς ἰσχυόντας ἐκλογεῖς, οὓς ὑπεδείκνυεν αὐτῷ ὁ Γκενώ ἢ ὁ Καπποά. Ὁ κτηνίατρος ὤθει τὸν ἀγκῶνά του καὶ ὁ Βερδιέ ἐπλησίαζε τότε ἀναπνέων μετὰ κόπου, ὡς νὰ ἔπασχε κυνάγχην. Οἱ χωρικοὶ ἐκεῖνοι οἱ φέροντες τὰ ἐορτάσιμα ἐν-

δύματά των, οί μετρούντες οίονει τήν ἀξίαν καί τήν ποιότητα τοῦ ὑποψηφίου καί ἔτοιμοι ἐν ἀνάγκῃ νά ὑπολογίσωσι διά προχείρου ζυγισμοῦ τὸ βᾶρος του ὡς νά ἦτο ζῶον πρὸς πώλησιν, κατεπτύουν τὸν στρατιώτην, καθίστων αὐτὸν ἄφωνον. Θά ἀντιμετώπιζε φριδρότερον τὸ ἐχθρικόν πῦρ. Ἄλλὰ τὰ πονηρὰ ἐκεῖνα ὄμματα, τὰ ἐξερευνητικὰ ἐκεῖνα βλέμματα, τὰ ὑπομειδιάματα ἐκεῖνα!...

— Ἐμπρός, ταγματάρχα!.. κοπιάσατε λιγάκι ἀκόμη!... λιγάκι!... Ἔλεγεν ὁ συμβολαιογράφος. Αὐτὸς ὁ ἔμπορος τῶν πρεβάτων ἐκεῖ κάτω διαθέτει δώδεκα ψήφους τοῦλάχιστον εἰς τὸ μέρος τοῦ Βαρδιζῶν... Ὀμιλήσατέ του περὶ τῆς τελευταίας κτηνοτροφικῆς ἐκθέσεως. . . Πιάστε τον!

Πιάστε τον! Ἡ λέξις ἐκείνη προὔξενει φρικιάσεις εἰς τὴν ἐπίδερμίδα τοῦ ταγματάρχου. Ὁ Αἰμίλιος Δυκάς παρεθέρει μεθ' οἷας ἀποκρύφου συγκινήσεως, ἣν ἀπέκρυπτεν ὡς ὀδύνην, ὁ ταγματάρχης ἀντεμετώπιζε τοὺς δικαστὰς του. Ὅσον δὲ καὶ ἂν ἰκανοποιεῖτο ἐκ τῆς ὑπεροχῆς αὐτοῦ ἀπέναντι ὑποψηφίου τόσον ὀλίγον καταλλήλου διὰ τοὺς ρητορικοὺς ἀγῶνας, ὁ νέος Πίττ τοῦ Συλλέγου Μοντέσκι ἐθίσθάνετο οὐχ ἦττον βαθὺν καὶ εἰλικρινῆ οἶκτον βλέπων τὴν δειλίαν ἐνὸς ἀνδρὸς ὅστις ἀπαξ τοῦλάχιστον ἐπὶ ζωῆς του ὑπῆρξεν ἥρωα συγχρωτιζομένην τῇ προστατευτικῇ σοβαρότητι τοῦ ζφεμπόρου ἐκείνου, ὅστις προθύμως θά ἔφαυε τοὺς μῦς τοῦ υποψηφίου διὰ νά βεβαιωθῇ ἂν ἦτο καλῶς κατεσκευασμένος.

Καὶ ὁ Αἰμίλιος ἐνῶ παρεθέρει τὴν ἀνδρικήν ἐκείνην μορφήν τοῦ θείου σχεδὸν σπασμωδικῶς ἠλλοιωμένην ἐκ τοῦ καμάτου, ἔβλεπε πλησίον αὐτῆς νοερῶς τὸ εὐεϊδές, τὸ εἰλικρινές, τὸ πραῦ, τὸ ἔμψρον πρόσωπον τῆς Γιλβέρτης. Βεβαιότατα καὶ ἡ δεσποινὶς Γιλβέρτη ἐσυλλογίζετο κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν στιγμήν τὸν τλαίπωρον ταγματάρχη καὶ ἔπασχεν ἐκεῖ πέραν ὅσον καὶ αὐτὸς ὑπέφερεν ἐδῶ. Ἄλλὰ τί διάβολον!.. διατί νά ἐπέρχεται εἰς τοὺς στρατιωτικούς ἢ ὄρεξις νά ἐπιδίδωνται εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον; Ἄχ! ἂν ἦτο ὑποψήφιος αὐτὸς, ὁ Δυκάς! Πῶς θά τὴν κατέκτα ἀνδρείως, πῶς θά τὴν ἐκυρίευσεν τὴν βουλευτικὴν ἑδρὰν τοῦ Σαρβέ! Κύματα εὐγλωττίας ἀνήρχοντο εἰς τὰ χεῖλη του, ἀπέναντι δὲ τοῦ πλήθους ἐκείνου, πρὸς ὃ ἠδύπαθῶς ἤθελεν δημηγορήσει, ἐπήρχοντο εἰς τὴν γλῶσσάν του δηλώσεις ἔρωτος πρὸς τὴν καθολικὴν ψηφοφορίαν ἐνθερμοὶ ὡς διαμαρτυρία ἀποτεινόμεναι πρὸς ἀγαπωμένην γυναῖκα.

Ἦδη ὁ Βερδιέ ἔξωθούμενος παρὰ τοῦ Γκενώ ἐπλησίαζε πρὸς εὐσαρκόν τινα καὶ φυσίγναθον ἄνδρα, ἐρυθρὸν ὡς τεμάχιον αἱμάσσοντος βοείου κρέατος, ὅστις ἔστατο στιβαρὸς εἰς τὸν οὐδὸν τῆς

θύρας του. Ἦτο ὁ κρεοπώλης Λαμὸς, ὅστις ἐχαιρέτιζε τὸν Σαρβέ, τὸν Γκενώ, τὸν Καπποά, τὸν Δυκάν, τὸν ταγματάρχη, ὅλους, πλην ἅμα τῇ πρώτῃ λέξει, ἣν ἀπέτεινε αὐτῷ ὁ Γκενώ, ἀπήντησεν ἐν τάχει δεικνύων τοὺς ὑπερμεγέθεις ὀδόντας τοὺς λευκάζοντας ἐν τῷ μέσῳ τῆς πορφυρᾶς μορφῆς του:

— Κύριοι!.. χαίρω πολὺ... εἴθε πολὺ εὐγενεῖς. Ἄλλ' ἔχω καθῆκον νά σᾶς εἶπω ὅτι ἔνεκα τῆς θέσεώς μου ἀναγκάζομαι νά μείνω ἐντελῶς οὐδέτερος... Ἐννοεῖτε, ἔχω θαμῶνας εἰς ὅλα τὰ κόμματα, βοναπαρτιστὰς, νομιμόφρονας, δημοκρατικούς, κάθε λογῆς!.. Ἔχω τὸ ἰδιαιτερόν φρόνημά μου, ἀλλὰ τὸ φυλάττω διὰ λόγου μου!.. Πρὸ πάντων ἐνδιαφέρομαι νά πωλήσω ταῖς μπριζόλαις μου!.. Ἄν εἴξευραν μὲ ποίους ψηφίζω, πάντοτε θά ὑπῆρχε ἓνα κόμμα, τὸ ὅποιον δὲν θά ἐψώνιζε πλέον ἀπὸ ἐμὲ κρέας... Καὶ τότε!..

Καὶ ὁ κρεοπώλης γελῶν ἀνεκίνει βιαίως τὴν χονδρὰν χρυσὴν ἀλυσίδα τοῦ ὥρολογίου του ἐπὶ τῆς τεραστίας γαστρὸς του.

— Δυποῦμαι ὅτι θά φυλάξω τὴν ψῆφόν μου εἰς τὴν τσέπην, κύριε ταγματάρχα, καὶ μὴ πρὸς βᾶρος! προσέθηκεν ὁ Λαμὸς, πρὸς ὃν ὁ Βερδιέ ἤσθάνετο τὴν ὄρεξιν ν' ἀπαντήσῃ:

— Τὴν ψῆφόν σου; Ἐγὼ δὲν σοῦ τὴν ἐζήτησα!

— Πολὺ νευρικός εἶνε αὐτὸς ὁ ὑποψήφιος! ἐσυλλογίζετο ὁ Δυκάς, βλέπων τὸ σφόδρα ὀργίλον ἦθος τοῦ Βερδιέ. Θά κἄμῃ καμμίαν ἀνοησίαν ὁ ταγματάρχης!

Ὁ δὲ Σαρβέ ἀφήσας τὸν Λαμὸς, ὅστις τὸν ἐχαιρέτιζεν ὑποκλινέστατα ἀποκαλῶν αὐτὸν «κύριε Γερουσιαστὰ» ἔλεγε πρὸς τὸν Βερδιέ:

— Εἶνε κατεργάτης ὁ κρεοπώλης! Μὲ ὅλα ὅσα εἶπε, θά σᾶς ψηφίσῃ, στοιχηματίζω!

— Πρὸ πάντων ἐὰν ἔχετε τὴν τύχην νά ἐλεχθῆτε! προσέθηκεν ὁ Καπποά καγχάζων. Εἶνε ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἔρχονται πάντοτε πρὸς βοήθειαν μετὰ τὴν νίκην.

Αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ περιέργου ἐκείνου πλήθους, τοῦ παραμερίζοντος καὶ ἐταστικῶς βλέποντος τὸν ὑποψήφιον, ὁ Σαρβέ διέκρινε δημηγορῶντα εἰς τὸ μέσον ὁμίλου ἄνδρα εὐρωστον, εὐρύνωτον, ἐρυθρὸν τὴν ὄψιν, ὅστις ἐλάλει ὑψηλοφῶνως πλησίον παραπήγματος τινος πλάνητος θεατρῶνου, ὡς νά ἦτο ἔμμισθος αὐτοῦ κῆρυξ.

— Νά! εἶπεν ὁ γερουσιαστὴς πρὸς τὸν ταγματάρχη. Ἠθέλετε νά ἰδῆτε τὸν Γκαρούς; Ἴδου ὁ Γκαρούς!

— Ἄ! αὐτὸς εἶνε ὁ Γκαρούς; εἶπεν ὁ Αἰμίλιος Δυκάς, ὅστις ἤκουσε τοὺς λόγους τοῦ γερουσιαστοῦ.

Καὶ ἐζήτησε τὸν ἄνδρα τὸν φέροντα φαιὰν γενειάδα, ὃν συνώδευεν ὑψηλόσωμος νέος τρια-

κοντούτης, πυρρός, κομψός και εὐπρεπῶς ένδεδυμένος· άναμφιβόλως θά ἦτο οὗτος ὁ παρισινός δημοσιογράφος, δν ὁ Γκαρούς εἶχε μισθώσει ὅπως συντάττη εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ Σηκουάνα καὶ Μάρνης τὸν *Έγγελιν* τοῦ *Μελέρ*.

Ὁ Βερδιέ ἠσθάνετο τὴν ὄρεξιν νὰ ἴδῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὸν αντίπαλόν του, ἡ ἰδέα δὲ ὅτι ὁ κύριος ἐκεῖνος μὲ τὸν λεπτόν καὶ συνεστραμμένον μύστακα καὶ μὲ τὴν κομψὴν περιβολὴν ὁ ἰστάμενος πλησίον τοῦ Γκαρούς, ἠδύνατο νὰ εἶνε ὁ συντάξας τὸ ἄρθρον, περὶ οὗ ὠμίλει πρὸ μικροῦ ὁ Φουρνερὲλ, προὔξενει κνισμὸν εἰς τὰ δάκτυλα τοῦ πρῶην στρατιωτικοῦ.

— Ἔλα, εἶπεν ὁ Σαρβέ, ἄς πλησιάσωμεν, ἂν ἀγαπάτε. Ὁ Γκαρούς μᾶς εἶδεν ἴσως. Δὲν πρέπει νὰ δειξώμεν ὅτι ὀπισθοχωροῦμεν ἀπέναντί του.

Προφανῶς ὁ ταγματάρχης λίαν ἠὲ χαριστεῖτο διότι ἔμελλε νὰ συναντηθῇ μετὰ τοῦ Γκαρούς κατὰ πρόσωπον καὶ ὁ Δυκάς παρετήρησε πάλιν μεθ' οἴας ζωηρότητος προὔχώρησεν ὁ ἀξιωματικός, ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ ὀρμήσῃ εἰς ἔφοδον. Ἐναντιρρήτως ἦτο πολὺ νευρικός αὐτὸς ὁ καλὸς ἄνθρωπος.

Ὁ Γκαρούς καὶ οἱ σύντροφοί του, μέλη τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπιτροπῆς, ὁ Βοβιέ ὁ λιθοστρώτης, ὁ πεδιλοποιὸς Μουζέν, ὁ βαρελοποιὸς Βουγιάρ, εἶδον ἐπίσης τὸν Σαρβέ καὶ ὁ Γκαρούς ἤρχισε νὰ μειδιᾷ διακρίνας τὸν Βερδιέ.

— Ἄ! αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ ταγματάρχης των;.. (Καὶ ὑψῶν τοὺς ὤμους.) Εἶνε δειλὸν μαθητάριον τῆς πολυτεχνικῆς σχολῆς!.. Ὁὐ τὸν ποδοκυλίσωμεν εἰς τὴν σκόνι καὶ θά τὸν ἀλευρώσωμεν σάν κωδιόν!

Καὶ ὀλόκληρος ὁ ὄμιλος, βλέπων προχωροῦντα τὸν γερουσιαστὴν μετὰ τῶν φίλων του, ἀνέλαθε στάσει αὐστηρὰν ἀδιαλλάκτου μεγαλείου, ἐκτὸς τοῦ Γκαρούς, ὅστις ἐκάγχαζε, τοῦ Σαβουρά συντάκτου τοῦ *Έγγέλιν*ος, ὅστις ἐφαινετο ἀδιαφορῶν, καὶ τοῦ Βοβιέ τοῦ λιθοστρώτου ὀπωσοῦν τεταραγμένου, διότι ὄφειλε χρήματα πρὸς τὸν Μεδερῖκον Σαρβέ.

(Ἔπεται συνέχεια)

Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καὶ ἰδίως ἐν Οὐγγαρίᾳ

Μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς αἰῶνος ἡ νεοελληνικὴ φιλολογία ἠγνοεῖτο σχεδὸν παντες λῶς ὑπὸ τῶν λογίων τῆς ἀρκτώσας καὶ ἐσπερίας Εὐρώπης. Ἄλλὰ τὸ ἐξάισιον κάλλος τῆς δημῶδους ἡμῶν μουσῆς δὲν ἤργησε νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου. Καθ' οὓς χρόνους τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἐπάλαιε πρὸς τὸν Ἄ-

σιανὸν δεσπότην ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡ δημοτικὴ ποίησις τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἠὲ φραϊνε μὲν τὸν Γκαίτε, ὅστις καὶ μετέφερεν ἄνθη τινὰ αὐτῆς εὐώδη εἰς τὸν γερμανικὸν Παρνασσόν, ἀπησχόλει δὲ τὸν Faurel καὶ τὸν κόμιτα Marcellus ἐν Γαλλίᾳ, ἔπειτα δὲ πλὴν ἄλλων τὸν Γερμανὸν Kind καὶ ἀργότερον τὸν Passow, ὅστις καὶ συνέλεξε τὴν γνωστὴν τῶν δημῶδων ἡμῶν ἄσματων ἀνθολογίαν. Ἄλλ' ἐπὶ μακρὸν χρόνον οἱ Εὐρωπαῖοι οὐδὲν ἄλλο τῶν πνευματικῶν προϊόντων τοῦ νεοελληνικοῦ κόσμου ἐγνώριζον πλὴν τῶν αὐτοφύτων ἀνθῶν τῆς δημῶδους μουσῆς. Ἄν ἐξαίρεσωμεν τὸν Γερμανὸν Brandis, ὅστις ἐν τῇ συγγραφῇ αὐτοῦ «Ἐνακοινώσεις ἐξ Ἑλλάδος» ἀνέλυσε καὶ τινὰ ἔργα λογίων ποιητῶν, οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Γάλλοι καὶ πολὺ μᾶλλον οἱ Ἄγγλοι καὶ Ἴταλοὶ ἐγνώριζον μόνον τινὰ τῶν ἐπιτυχεστέρων ἔργων τῆς παρ' ἡμῖν ἀραιᾶς ἐπιστημονικῆς παραγωγῆς, ἰδίως τὰς ἐκδόσεις ἐπιγραφῶν ἀρχαίων καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἄλλ' ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ὀλίγων ἡ τε ποίησις τῶν λογίων καὶ ἡ νεοθαλῆς παρ' ἡμῖν διηγηματογραφία κατέστησαν ἀντικείμενα λόγου παρὰ τοῖς Εὐρωπαῖοις καὶ εἴλκυσαν τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ νὰ μεταφράζονται πολλὰ ἔργα τῆς παρ' ἡμῖν μουσῆς καὶ ἐκδότας νὰ εὐρίσκωσιν. Ἐπιφανῆ βεβαίως θέσιν κατέχει ἐν ταύτῃ τῇ κινήσει τὸ ἐνδιαφέρον ὀπερ ἔδειξαν ὑπὲρ τῶν προϊόντων τοεῦτων τῆς ἑλληνικῆς λογογραφίας οἱ φιλέλληνας ἑταῖροι τοῦ ἐν Παρισίοις συλλόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν, οὔτινος ἡ ἐπετηρὶς πολλάκις ἐδημοσίευσεν διατριβὰς περὶ τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας ἡ καὶ μεταφράσεις. Ὁ ἐξ Ἑλλήνων Γεμενῆς (Yemeniz) καὶ οἱ Γάλλοι Legrand καὶ Queux de St. Hilaire ὑπῆρξαν κυρίως οἱ συντελέσαντες ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὴν διάδοσιν τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως καὶ διηγηματογραφίας. Ἐν δὲ Γερμανίᾳ δραστηρίως εἰργάσθη ὑπὲρ αὐτῆς ὁ ἀκάματος Αὐγουστος Βόλτς, ὅστις διὰ τοῦ Magazin für die Litteratur des In—und Auslandes καὶ τῶν «Διδασκαλίων» ἐφημερίδος τῆς Φραγκφούρτης κατέστησε γνωστὰ πολλὰ προϊόντα τῶν ἐπιφανεστέρων νεοελληνικῶν καλῶν. Οὐ μικρὸν δὲ συνετέλεσεν εἰς τοῦτο τὸ ἔργον καὶ ὁ Ὀλλανδὸς Hans Müller διὰ τῆς ἐπ' ἐσχάτων γερμανιστῆ δημοσιευθείσης περιοδείας του ἀνά τὴν Ἑλλάδα, ἧς ἐπίμετρον εἶνε μετάφρασις νεοελληνικῶν ποιημάτων εἰς τὴν γερμανικὴν. Συγχρόνως ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Ἐλισάβετ Ἐδμονδς διὰ τῶν Greek Lays, idylls, legends, ἐκδοθέντων ἐν Λονδίῳ τῷ 1885 καὶ διὰ τινος κατ' αὐτὰς ἐν ἀγγλικῷ περιοδικῷ διὰ κυρίας δημοσιευθείσης μονογραφίας ἐπειράθη νὰ καταστήσῃ γνωστοὺς εἰς τὸ ἀγγλικὸν κοινὸν τοὺς παλαιότερους καὶ νεωτέρους ἡμῶν ποιητάς,